

PONOVLJENI POKUŠAJI SUICIDA SAMOTROVANJEM U VOJVODINI- PSIHOTROPNI LEKOVI KAO GLAVNI UZROK

*Katedra za farmakologiju, toksikologiju i kliničku farmakologiju,
Medicinski fakultet Novi Sad*

Prof. Dr Vesna Mijatović Jovin

XIV Nedelja bolničke kliničke farmakologije 24-25 decembar 2022.

Sekcija za kliničku farmakologiju "Dr Srdjan Djani Marković"

Srpsko lekarsko društvo

Uvod

- ▶ Ponovljena akutna samotrovanja čine značajan procenat svih prijema u Urgentni Centar, sa samopovređivanjem kao glavnim razlogom.
- ▶ Pol, starost, socioekonomski status, mesto boravka kao i broj pokušaja suicida pacijenta, predstavljaju faktore koje treba istražiti kako bi se utvrdili oni sa najvećim stepenom rizika za ovakav tip ponašanja.
- ▶ Svaki treći pacijent bude ponovo primljen u narednih godinu dana, a svaki sledeći pokušaj je ozbiljniji.

Materijali i metode

- ▶ Retrospektivno istraživanje je uključivalo podatke koji se tiču pacijenata zbrinutih zbog ponovljenog samotrovanja sa suicidalnim namerama (*Repetitive self-poisoning with suicidal intent* (RSP-SI)) tokom petogodišnjeg perioda u Vojvodini, a uključuje podatke prikupljene iz:
 - ▶ Urgentnog centra Kliničkog centra Vojvodine
 - ▶ Centra za Sudsku medicinu Kliničkog centra Vojvodine
 - ▶ Klinike za Psihijatriju Kliničkog centra Vojvodine

Rezultati

- ▶ Ponovljeno samotrovanje (RSP-SI) je uočeno kod 485 pacijenata, od kojih je **35,05%** prijavilo pokušaj suicida.
- ▶ Prosečan broj RSP-SI po pacijentu je iznosio **3,61±3,08**, a period između dva RSP-SI kod žena je iznosio **9,69±13,60** meseci, a kod muškaraca **6,95±11,02** meseca.
- ▶ Skoro dve trećine pacijenata je bilo **nezaposleno (65,29%)**

Rezultati

- ▶ Kod najvećeg broja pacijenata su uočeni:
 - ▶ duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani upotrebom psihoaktivnih supstanci (MKB F10-19; **51,18%**)
 - ▶ neuroze, stresni i somatoformni poremećaji (MKB F40-48; **33,53%**).
- ▶ Psihijatrijska intervencija je bila neophodna kod **70,31%** RSP-SI.
- ▶ Pet pacijenata sa RSP-SI je izvršilo samoubistvo (**2,94%**).

Rezultati

- ▶ Jedna supstanca je identifikovana kao uzrok kod **39,15%** RSP-SI.

Substance	No	% of all attempts	% of all mono-intoxication
Benzodiazepines	96	15.66	40.00
Alcohol	88	14.36	36.67
Other type of anticonvulsants †	17	2.77	7.08
Atypical antipsychotics	8	1.31	3.33
Opioids	7	1.14	2.92

- ▶ U **58.08%** RSP-SI je više od jedne supstance potvrđeno (**2,50±0,73** supstanci po RSP-SI), a kombinacija alkohola i benzodijazepina je identifikovana kod **19.41%** svih RSP-SI.

Number of co-ingested substances	Number of attempts	%
2	223	36.38
3	96	15.66
4	30	4.89
5	7	1.14
Top 5 combinations (2 substances)	Number of attempts	%
Alcohol and benzodiazepines	119	19.41
Benzodiazepines and other anticonvulsants	22	3.59
Benzodiazepines and atypical antipsychotics	9	1.47
Benzodiazepines and antidepressants (except SSRIs)	8	1.31
Benzodiazepines and SSRIs	8	1.31
Top 5 combinations (3 substances)	Number of attempts	%
Alcohol, benzodiazepines and other anticonvulsants	21	3.43
Alcohol, benzodiazepines and opioids	9	1.47
Alcohol, benzodiazepines and SSRIs	6	0.97
Alcohol, benzodiazepines and antidepressants (except SSRIs)	4	0.65
Alcohol, benzodiazepines and NSAIDs	4	0.65

Zaključci

- ▶ Skoro dve trećine (65,29%) svih pacijenata sa RSP-SI je bilo nezaposleno.
- ▶ Najveći broj pacijenata je imao psihijatrijske poremećaje povezane sa upotrebom psihoaktivnih supstanci
- ▶ U skoro 60% slučajeva RSP-SI su bile kombinovane dve ili tri supstance
- ▶ Psihotropni lekovi, pre svega benzodijazepini, bili su najčešći uzročnici RSP-SI, kako kod monointoksikacija, tako i u kombinaciji sa drugim agensima

- ▶ Rano prepoznavanje i lečenje psihijatrijskih poremećaja, kao i bolja kontrola propisivanja psihotropnih lekova mogu predstavljati glavnu preventivnu strategiju za pacijente sa ponovljenim pokušajima suicida.

HVALA NA PAŽNJI!